

PROIECT

**Privind modul de exercitare a atribuțiilor specifice funcției de
procuror-șef al Direcției de Investigare a Infrafracțiunilor de
Criminalitate Organizată și Terorism**

Daniel Horodniceanu

PREMISĂ

După căderea Cortinei de Fier și deschiderea granițelor est-europene, societățile ținute prizoniere în propriile granițe au reușit, pe lângă emanciparea benefică de sub presiunea statului totalitar, să ia contact și să prolifereze în domeniul crimei organizate, inițial în domeniul importului de substanțe stupefiante și al exportului de ființe vii (femei și copii), apoi în tot ceea ce privește criminalitatea organizată în ansamblu.

În prezent, țările Europei de Est se confruntă cu o din ce în ce mai mare rată a criminalității organizate, cel mai probabil ca recul al măsurilor drastice pe care țările din vestul continentului le-au adoptat continuu pentru diminuarea efectelor acestui fenomen. Adoptarea, de către România, a unei legislații care să vină în întâmpinarea diversificării continue a modalităților și mijloacelor de acțiune de către grupările criminale și crearea unei infrastructuri funcționale s-a făcut pe fondul acordării unei mai mari atenții în ceea ce privește organizarea și dimensionarea activităților specifice acestui gen infracțional.

Indiferent de poziția din care este privită, globalizarea este însoțită și de extinderea la nivel mondial a crimei organizate, sub toate formele sale: traficul cu substanțe stupefiante și cu ființe umane, comerțul ilicit cu armament, materiale cu dublă utilizare, comerț electronic ilicit, crearea de rețele de reciclare a sumelor de bani murdari, etc. O dată cu extinderea influenței organizațiilor criminale asistăm la înflorirea „economiei” acestora, ceea ce implică necesitatea reinvestirii profitului excedentar, de regulă, în ceea ce este definită uneori „economie speculativă”. Structurile crimei organizate s-au dovedit a fi mult mai mobile decât cele ale economiei formale, exemplul țărilor din Europa Centrală și de Est fiind concludent în acest sens.

După perioada comunistă, când abia se clarificau pozițiile guvernanților cu privire la privatizări, liberalizarea comerțului și încurajarea investițiilor, structurile criminale se și instalaseră în România, împărțindu-și teritoriile, însușindu-și resursele rămase oarecum „fără stăpân” și, mai ales, căutând să acapareze puterea economică, dar și politică. Reacția societății prin autoritățile statului a fost foarte slabă și tardivă, legea specială împotriva traficului de droguri apărând în anul 2000, cea împotriva traficului de persoane în anul 2001, cea împotriva comerțului electronic în 2002, etc.

În concluzie, pornind de la premisa că activitatea de anchetă desfășurată de Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism este deosebit de importantă în actualul context intern și internațional, în condițiile în care grupările criminale își diversifică modalitățile și mijloacele de acțiune, se impune o mai mare atenție în ceea ce privește organizarea, dimensionarea, conducerea și controlul actelor și activităților specifice.

Capitolul I.

Considerații generale asupra managementului judiciar în cadrul DIICOT

Legislație-cadru

În stabilirea unui plan de management la nivelul funcției de procuror-șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism trebuie pornit de la atribuțiile în domeniu ale acestei structuri cu personalitate juridică din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, de la diferitele strategii la nivel guvernamental în domeniul combaterii crimei organizate și de la standardele de performanță ce sunt așteptate de opinia publică și organismele internaționale, având în vedere în principal:

- Legea nr. 508/2004 modificată și republicată privind organizarea și funcționarea DIICOT;
- Legea nr. 304/2004 modificată și republicată privind organizarea judiciară;
- Legea nr. 39/2003 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate;
- Legea nr. 565/2002 privind ratificarea Convenției Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate;
- OUG 7/2005 pentru modificarea și completarea Legii nr. 508/2004;
- OUG 131/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 508/2004;
- Regulamentul de organizare și funcționare a Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism;
- HG nr. 54/2011 privind suplimentarea nr. de posturi în cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism;
- Tratatul de Aderare a României la UE, tratat care cuprinde, printre principalele angajamente specifice, pe acela referitor la accelerarea considerabilă a luptei împotriva crimei organizate;
- Rapoartele Comisiei Europene privind progresele realizate în România în cadrul mecanismului de cooperare și verificare, ultimul fiind cel din iunie 2012;

1. Organizarea, structura și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism

Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism este o instituție în cadrul Ministerului Public ce se bucură de autonomie având personalitate juridică proprie și un buget propriu. Conform legilor nr. 304/2004, respectiv 508/2004, structura funcționează cu procurori anume desemnați dintre cei care se bucură de o bună reputație și au o vechime în sistem de 6 ani. Aceștia sunt organizați în structuri teritoriale și Structura Centrală a DIICOT, care are un nr. de 6 servicii (5 operative și unul judiciar), mai multe birouri aflate în subordinea serviciilor

și un Centru de Aplicații Operaționale. Structura teritorială își desfășoară activitatea în 15 servicii teritoriale (în municipiile unde se găsesc sedii ale Parchetelor de pe lângă Curțile de Apel) și 26 de birouri teritoriale.

Astfel, structura este organizată după următoarea schemă:

A. Structura centrală, care este alcătuită din 6 servicii operative, birouri și compartimente, reglementate prin lege și prin Regulamentul de organizare și funcționare al DIICOT, după cum urmează:

a. **Serviciul de prevenire și combatere a criminalității organizate** care efectuează urmărirea penală în cauze referitoare la prevenirea și combaterea infracțiunilor privind: traficul de persoane, frontiera de stat a României în condițiile art. 367 C.pen., traficul de țesuturi, celule și organe umane, în condițiile art. 367 C.pen., infracțiunea de concurență neloială în condițiile art. 367 C.pen., precum și alte infracțiuni.

Serviciul are în componență 3 birouri:

- Biroul de combatere a traficului de persoane;
- Biroul de combatere a infracțiunilor de violență.
- Biroul de combatere a infracțiunilor de fals de monedă, alte valori și contrafaceri.

b. **Serviciul de prevenire și combatere a traficului ilicit de care** efectuează urmărirea penală în cauze referitoare la prevenirea și combaterea infracțiunilor privind infracțiunile de trafic și consum ilicit de droguri și a infracțiunilor grave prevăzute la art. 2 lit. b) pct. 11 din Legea nr. 39/2003.

Serviciul are în structură 2 birouri:

- Biroul de combatere a traficului intern de droguri, precursori și culturi;

- Biroul de combatere a traficului transfrontalier de droguri.

c. Serviciul de prevenire și combatere a criminalității economico-financiare care efectuează urmărirea penală în cauze referitoare la prevenirea și combaterea infracțiunii de contrabandă și celelalte infracțiuni prevăzute de Codul vamal, infracțiunile de spălare a banilor, infracțiunile privind piața de capital și a altor infracțiuni.

Serviciul are în structură **2 birouri:**

- Biroul de combatere a criminalității economico-financiare și a spălării banilor;
- Biroul de combatere a infracțiunilor vamale și a celor contra pieței de capital.

d. Serviciul de prevenire și combatere a criminalității informatice care efectuează urmărirea penală în cauze referitoare la prevenirea și combaterea infracțiunilor prevăzute în Titlul II, Capitolul 3 C.pen. referitor la fraude comise prin sisteme informatice și mijloace de plată electronice, precum și cele din Titlul VII, capitolul 6 din C.pen referitoare la infracțiuni contra siguranței și integrității sistemelor și datelor informatice, infracțiunile privind dreptul de autor, infracțiunile privind mărcile și indicațiile geografice, dacă aceste infracțiuni au fost săvârșite în condițiile art. 367 C.pen., precum și a altor infracțiuni.

Serviciul are în componență **3 birouri:**

- Biroul de combatere a infracțiunilor informatice;
- Biroul de combatere a infracțiunilor cu cărți de credit și alte mijloace de plată electronică;
- Biroul de combatere a infracțiunilor din domeniul proprietății intelectuale și industriale.

e. Serviciul de prevenire și combatere a infracțiunilor de terorism și a celor contra siguranței statului care efectuează urmărirea penală în cauze referitoare la infracțiunile contra siguranței statului infracțiunile privind desfășurarea în siguranță,

reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare și a altor infracțiuni date în competența acestui serviciu.

Serviciul are în componență 2 birouri:

- Biroul de investigare a infracțiunilor de terorism și a finanțării terorismului;
- Biroul de combatere a infracțiunilor contra siguranței statului.

f. Serviciul judiciar, care asigură participarea procurorilor la judecarea cererilor și propunerilor adresate instanțelor de judecată de către procurorii DIICOT, precum și a cauzelor în care instanțele de judecată au fost învestite prin rechizitoriile emise de procurorii DIICOT, având și alte atribuții care au fost în mod precis reglementate prin art. 52 din Regulamentul de organizare și funcționare al DIICOT.

Serviciile din cadrul structurii sunt conduse de procurori-șefi serviciu, iar birourile din componență de procurori-șef ai birourilor, atribuțiile acestora fiind reglementate în Regulamentul de organizare și funcționare a DIICOT.

g. În componența Structurii centrale a DIICOT există, separat de servicii, următoarele structuri:

- 4 birouri, structurate astfel:

- biroul de cooperare, reprezentare și asistență judiciară internațională,
- biroul de informare și relații publice,
- biroul de resurse umane, studii și perfecționare profesională,
- biroul de informații clasificate,

- 2 compartimente

- compartimentul specialiști
- departamentul economico-financiar și administrativ, condus de un manager economic, care are calitatea de funcționar public;

- Centrul de Aplicații Operaționale al procurorilor.

B. Structura teritorială a Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism cuprinde 15 servicii teritoriale, care își au sediile în localitățile de reședință ale parchetelor de pe lângă curțile de apel, 26 birouri teritoriale constituite prin ordin al procurorului-șef direcție . Serviciul Teritorial București cuprinde un birou antidrog în cadrul Serviciului Teritorial București.

Acestea sunt conduse de procurori-șef serviciu sau, după caz, de birou, care desfășoară, în mod corespunzător, atribuțiile Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, prevăzute de art. 12 din Legea nr. 508/2004, cu modificările și completările ulterioare.

2. Managementul resurselor umane

Conform materialului rezumativ referitor la activitatea DIICOT pentru anul 2014, în anul 2014, activitatea D.I.I.C.O.T. s-a realizat cu o structură de personal care s-a prezentat astfel:

- procurori – 280 posturi prevăzute, 257 ocupate, 23 posturi vacante; grad de ocupare 91,70 %;
- personal auxiliar și administrativ – posturi prevăzute 200, ocupate 197, vacante 3; grad ocupare 98,50 %;
- specialiști – posturi prevăzute 40, ocupate 25, vacante 15; grad ocupare 62,50%.

Un număr de 7 procurori au fost delegați/detașați din structura direcției către alte unități de parchet, Ministerul Afacerilor Externe, Consiliul Superior al

Magistraturii, Consiliul Europei, Ministerul Justiției și Institutul Național al Magistraturii, iar 2 procurori au fost suspendați din funcție. Trebuie precizat că, în cea mai mare parte a anului 2014, activitatea D.I.I.C.O.T. s-a desfășurat cu o medie de 250 de procurori.

Activitatea judiciară se desfășoară, conform datelor obținute, cu un număr relativ redus de procurori specializați la nivelul Serviciului judiciar din cadrul Structurii Centrale și Serviciului Teritorial București și câte doi sau un procuror la nivelul Serviciilor și Birourilor teritoriale, unități în cadrul cărora, de cele mai multe ori, activitatea de urmărire penală și cea de judiciar se desfășoară de aceeași procurori, inclusiv de către cei cu funcții de conducere.

Toate structurile teritoriale își desfășoară activitatea cu cel puțin doi procurori, în cazul birourilor teritorial, respectiv 6 procurori, în cazul serviciilor teritoriale.

În anul 2014 au fost organizate de către conducerea DIICOT un număr de 3 interviuri pentru ocuparea posturilor vacante în lunile aprilie, septembrie și octombrie.

3. Competența Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism

Potrivit legii, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism are în competența sa materială combaterea infracțiunilor de criminalitate organizată și terorism, așa cum sunt ele reglementate. Procurorii DIICOT, atât din structura centrală, cât și din structurile teritoriale, au competență pe întreg teritoriul național, beneficiind de libertate de mișcare și de acțiune, în condițiile legii.

Conform Legii 508/2004, modificată ultima oară prin OUG nr. 3/2014, sunt de competența Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, indiferent de calitatea persoanei, următoarele infracțiuni:

a) următoarele infracțiuni, dacă săvârșirea lor a intrat în scopul unui grup infracțional organizat, în sensul prevăzut la art. 367 alin. (6) din Codul penal:

i. infracțiunile prevăzute la art. 188, art. 189, art. 205, art. 207, art. 209, art. 212 - 215, art. 217, art. 249 - 252, art. 263 - 264, art. 310, art. 311, art. 313, dacă valorile falsificate sunt dintre cele prevăzute la art. 310 și art. 311, art. 314, art. 315, art. 316, dacă valorile străine falsificate sunt dintre cele prevăzute la art. 310 și art. 311, art. 325, art. 342 - 347, art. 351, art. 359, art. 360 - 366 din Codul penal;

ii. infracțiunile prevăzute la art. 228, art. 229, art. 232 cu referire la art. 228 - 229, art. 233 - 237, art. 239 - 242, art. 244, art. 245 - 248, art. 295, art. 308 - 309 cu referire la art. 295 din Codul penal, art. 307, art. 309 cu referire la art. 307 din Codul penal, dacă în cauză, indiferent de numărul infracțiunilor concurente, s-a produs o pagubă materială mai mare decât echivalentul în lei a sumei de 500.000 euro;

iii. infracțiunea prevăzută de art. 5 din Legea nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale, cu modificările și completările ulterioare;

iv. infracțiunile prevăzute de Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare;

v. infracțiunile prevăzute de Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările ulterioare, dacă în cauză, indiferent de numărul infracțiunilor concurente, s-a produs o pagubă materială mai mare decât echivalentul în lei a sumei de 500.000 euro;

vi. infracțiunile prevăzute de Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare;

vii. infracțiunea prevăzută de art. 155 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare;

b) următoarele infracțiuni, indiferent dacă acestea au fost savarsite sau nu în condițiile grupului infracțional organizat prevăzut de art. 367 alin. (6) din Codul penal:

i. infracțiunile prevăzute la art. 210 - 211, art. 217 cu referire la art. 210 - 211, art. 303, art. 309 cu referire la art. 303, art. 325, art. 328 dacă fapta privește

infractiunea prevazuta de art.325, art. 360 - 366, art. 374, art. 394 - 412 din Codul penal cu modificarile si completarile ulterioare;

ii. infractiunile prevazute de Legea nr. 51/1991 privind siguranta nationala a Romaniei, cu modificările si completarile ulterioare;

iii. infractiunile prevazute de Legea nr. 111/1996 privind desfasurarea in siguranta, reglementarea, autorizarea si controlul activitatilor nucleare, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare;

iv. infractiunile prevazute de Legea nr. 143/2000 privind prevenirea si combaterea traficului si consumului ilicit de droguri, cu modificarile si completarile ulterioare;

v. infractiunile prevazute de Legea nr. 535/2004 privind prevenirea si combaterea terorismului, cu modificarile si completarile ulterioare;

vi. infractiunile prevazute de Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 121/2006 privind regimul juridic al precursorilor de droguri, aprobata cu modificari prin Legea nr. 186/2007;

vii. infractiunile prevazute de Legea nr. 194/2011 privind combaterea operatiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decat cele prevazute de acte normative in vigoare;

c) infractiunea prevazuta la art. 367 din Codul penal, daca in scopul grupului infractiional intra vreuna dintre infractiunile prevazute la lit. a) ;

d) infractiunea de spalare a banilor` prevazuta de Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea si sanctionarea spalarii banilor, precum si pentru instituirea unor masuri de prevenire si combatere a finantarii actelor de terorism, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, daca banii, bunurile si valorile care au tacut obiectul spalarii banilor provin din savarsirea infractiunilor date in competenta Directiei de Investigare a Infractiunilor de Crimínalitate Organizata si Terorism;

e) infractiunile care au legătura, potrivit art. 43 din Codul de procedura penala, cu cele prevazute la lit. a) - d).

Referitor la acest din urmă punct, trebuie menționat că, intenționat sau nu, pentru prima oară, legiuitorul a lăsat competența DIICOT să concureze în cel mai real mod cu cea a Direcției Naționale Anticorupție, deoarece, în litera legii, legătura prevăzută la art. 43 din Codul de procedură penală actual, în special în forma de la alineatul 2 lit. C, permite procurorului DIICOT să efectueze cercetări inclusiv pe infracțiunile de competența DNA, fără restricții. În același sens s-a pronunțat și Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție într-un regulator de competență între Serviciile Teritoriale ale DIICOT, respectiv DNA, stabilind competența în favoarea DIICOT ca prim organ sesizat într-o cauză având ca subiecți procesuali doi lucrători vamali acuzați de infracțiuni de corupție.

4. Managementul procurorului-șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism

4.1 Cadrul legislativ și instituțional

Studiind cadrul juridico-instituțional în care se situează reglementată Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate organizată și Terorism, modul său de organizare și conducere, competența și funcționarea sa, trebuie avute în vedere art. 75 din legea 304/2004, respectiv art. 1,2,4 din Legea nr. 508/2004, așa cum a fost aceasta modificată.

Astfel, conf. art. 75 din Legea 304/2004:” [...] (2) În cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție funcționează Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, ca structură specializată în combaterea criminalității organizate și terorismului. (3) Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism se încadrează cu procurori numiți prin ordin al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de

Casație și Justiție, cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii, în limita posturilor prevăzute în statul de funcții, aprobat potrivit legii.”

În același sens, conform art. 3 din Legea nr. 508/2004: „Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism este condusă de un procuror-șef, asimilat prim-adjunctului procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Procurorul-șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism este ajutat de un procuror-șef adjunct, asimilat adjunctului procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și de 2 consilieri, asimilați consilierilor procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție”.

Procurorul-șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism este ordonator secundar de credite și, în exercitarea atribuțiilor sale, emite ordine cu caracter intern.

4.2. Principii

În considerarea elementelor de întocmire a unui proiect de management, acesta trebuie să plece de la o analiză a activității Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, pe compartimente, în cei peste zece ani în care s-a format și a funcționat. Acesta în paralel cu principiile generic manageriale - previziune, organizare, coordonare, control, evaluare - la nivelul instituției și cu problemele ce apar în legislație cu influență pe eficiența desfășurării muncii în colectiv.

Managementul judiciar poate fi considerat ca fiind procesul de realizare a misiunii și obiectivelor statului de drept în privința legalității, normalității și bunului mers al societății, cu și prin intermediul oamenilor, dar și al altor resurse, alocate și combinate după interese generale sau publice. Managementul judiciar modern este bazat pe competențe, pe valoare, mai mult decât pe experiență și deprinderi.

De multe ori, se spune că sistemul de justiție funcționează ca „oligarhie profesională”, managerii fiind aceia care oferă servicii de sprijin pentru profesioniștii din structură. Cu toate acestea, datorită principiului subordonării ierarhice și modului de exercitare a managementului, unitățile de parchet prezintă și caracteristici ale unei așa-zise birocrații: apelarea la reguli și norme juridice obligatorii (care pot apărea uneori excesive) specializarea funcțională la nivel de posturi și structura ierarhică pe paliere. Așa cum sunt constituite, unitățile de parchet sunt mai puțin deschise inovațiilor, deși mediul social actual este unul turbulent. Așa cum dispune astăzi legea, managerul parchetului nu este altceva decât primul dintre egali, exercitând, vremelnic, conducerea activității colegilor săi.

Autoritatea managerului parchetului îmbracă două forme: una legală sau oficială și reprezintă autoritatea legii care poartă asupra activității managerului din momentul în care este numit pentru funcția pentru care a candidat și alta, personală, care poartă asupra persoanei managerului și se referă la valoarea (competența) propriu-zisă, conferită de autoritatea cunoștințelor de specialitate, rezultatele obținute, experiența profesională, prestigiul personal. O unitate de parchet nu este ușor de condus pentru că, pe lângă caracterul delicat și operativ al problemelor, managerul se confruntă cu împrejurarea că fiecare procuror este o personalitate, are un grad de instrucție ridicat, autoritate personală și prestigiu.

O altă particularitate care influențează exercitarea funcțiilor managementului se referă la sistemul legislativ, în sensul excesului de reglementare și în caracterul rigid al cadrului normativ referitor la sistemul judiciar. Un alt factor perturbator extern îl constituie frecvențele modificări legislative, care au implicații directe asupra exercitării managementului și asupra activității judiciare, în general. Aceste schimbări legislative încalcă principiul protecției legitimei așteptări (sau al predictibilității, conform dreptului european), afectează continuitatea actului de management și îngreunează implementarea planurilor, pe termen mediu și lung.

Capitolul II. Analiză, obiective, vulnerabilități

Parte a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (DIICOT) are atribuții de efectuare a urmăririi penale, conducerea și controlul activității de cercetare penală a polițiștilor delegați, realizarea activităților de ordin tehnic ale urmăririi penale, sesizarea instanțelor judecătorești, participarea la ședințele de judecată și exercitarea căilor de atac.

Date statistice

Analizând cantitativ datele statistice ale structurii, se constată că în anul 2014, numărul cauzelor de soluționat a fost de 18.015, ceea ce, în comparație cu cele 17.655 cauze înregistrate în cursul anului 2013, reprezintă o creștere cu 2,04%.

În ceea ce privește situația cauzelor soluționate, în cursul anului 2014, au fost soluționate un număr total de 9.123 cauze din care 6.826 cauze prin adoptarea unei soluții procedurale, la care se adaugă un număr de 2.297 cauze declinate sau conexate. Raportat la cele 10.681 cauze soluționate în anul 2013, se constată o scădere cu 14,59%.

În cauzele instrumentate de procurori au fost cercetate un număr de 15.275 persoane, comparativ cu anul 2013, când au fost cercetate 23.321 persoane, ceea ce reprezintă o scădere cu 34,50 %.

În ceea ce privește soluțiile de trimitere în judecată, în anul 2014, amintim:

PERIOADA	2013	2014	Observații
----------	------	------	------------

RECHIZITORII + ACORDURI DE RECUNOAȘTERE A VINOVĂȚIEI	1.053	1.083	> 2,85 %
INCULPAȚI	3.922	3.462	< 11,73 %
INCULPAȚI ARESTAȚI	2.000	1.475	< 26,25 %

Din totalul cauzelor soluționate în anul 2014 (6.826), 3.011 au fost soluționate până în 6 luni de la sesizare, 1.394 cauze între 6 luni și 1 an de la sesizare, 2.396 cauze peste 1 an de la sesizare, 25 cauze după împlinirea termenului de prescripție.

Numărul de cauze rămase nesoluționate la finele anului 2014 a crescut de la 6.974 (la sfârșitul lui 2013), la 8.892 (creștere cu 27,50%). Ponderea cauzelor rămase nesoluționate (8.892), din totalul cauzelor de soluționate (18.015), este de 49,36%.

În ceea ce privește activitatea din sectorul judiciar, în anul 2014, în cauzele instrumentate la nivelul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, s-au înregistrat:

Achitări definitive - 139 inculpați achitați definitiv, în 68 de cauze, din care:

- 95 inculpați achitați în temeiul art. 10 lit. a – d C.pr.pen.;
- 7 inculpați achitați în temeiul art. 16 alin. 1 lit. a, c Noul Cod de procedură penală;
- 12 inculpați achitați în temeiul art. 16 alin. 1 lit. b Noul Cod de procedură penală;
- 25 inculpați achitați în temeiul art. 18¹ C.pen.

Din total, 20 inculpați au fost arestați preventiv, toți majori.

Raportat la cei 3.462 inculpați trimiși în judecată, ponderea inculpaților achitați este de 4,02 %.

În anul 2013 au fost înregistrați 60 inculpați achitați definitiv, în 31 de cauze, din care:

- 47 inculpați achitați în temeiul art. 10 lit. a – e C.pr.pen.;
- 13 inculpați achitați în temeiul art. 18¹ C.pen.

Restituiri definitive – 10 restituiri cu 50 de inculpați, cauzele aflându-se pe rolul instanțelor pe o perioadă cuprinsă între 2 luni - 1 an și 9 luni.

În anul 2013, instanțele de judecată au pronunțat 4 restituiri cu 20 de inculpați, cauzele aflându-se pe rolul instanțelor pe o perioadă cuprinsă între 12 zile – 10 luni și 12 zile.

Analizând calitativ aceleași date, se constată că aproximativ în 1/4 cauze procurorii au emis rechizitorii, media de persoane trimise în judecată fiind de aprox. 5 în fiecare cauză, una din trei persoane fiind trimis în judecată în stare de arest preventiv.

Analizând comparativ datele statistice cu cele ale parchetelor din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, am constatat că media dosarelor rezolvate prin trimitere în judecată este de 5,1% (față de circa 12,5% în cauzele DIICOT), inculpații trimiși în judecată fiind în medie de 1,4/cauză deferită judecării (față de 3,3 în cauzele DIICOT). Dintre aceștia, un număr de circa 14% (față de 45% în cauzele DIICOT) au fost trimiși în judecată în stare de arest preventiv.

Comparând mediile obținute între parchetele din cadrul PÎCCJ și DIICOT se constată pentru acesta din urmă medii crescute la toți indicatorii cu circa 300%, medii explicate și prin aceea că procurorii DIICOT au în competență doar infracțiuni pe care legea le definește ca fiind „grave”.

Resurse materiale

În ceea ce privește resursele materiale, pentru anul 2014, bugetul de cheltuieli alocat Direcției a fost de 108.420.210 lei, din care:

Cheltuieli curente	107.598.210 din care:
- cheltuieli de personal	95.681.210 lei;
- cheltuieli pentru bunuri și servicii	11.917.000 lei;
- cheltuieli de capital	822.000 lei.

Față de deschiderile de credite în suma de 108.420.210 lei, s-au efectuat în cursul anului 2014, cheltuieli în sumă de 105.767.130 lei, rămânând neutilizate credite în sumă de 2.653.080 lei, conform situației următoare:

Indicatori	Credite deschise	Cheltuieli bugetare	Disponibil neutilizat
Cheltuieli de personal	95.681.210	93.499.995	2.181.215
Bunuri și servicii	11.917.000	11.447.019	469.981
Cheltuieli de capital	822.000	820.116	1.884

În cursul anului 2014 s-au efectuat investiții în sumă de 820.116 lei pentru dotarea cu stații de lucru și imprimante.

În baza Legii nr. 508/2004, modificată și completată prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 131/2006, a fost instituit la dispoziția procurorului șef direcție, fondul special privind organizarea și constatarea infracțiunilor flagrante sau ocazionate de folosirea investigatorilor sub acoperire, a informatorilor și colaboratorilor acestora, în cuantum de 630.000 lei. În cursul anului 2014, din totalul sumei alocate a fost utilizată suma de 100.000 lei și 116.628,71 Euro, în cadrul

operațiunilor cu caracter specific organizate atât la nivel central, cât și la structurile teritoriale.

Se observă faptul că, în ceea ce privește cheltuielile privind bunurile și serviciile, au rămas necheltuită o sumă de 469.981 lei, în condițiile în care există în țară servicii teritoriale care au solicitat sume de bani pentru întinerirea dotărilor informatice, fără nici un rezultat.

Trebuie remarcat că, în aceeași perioadă de referință, Direcția Națională Anticorupție a beneficiat de un buget de 90.000.000 de lei (față de 108.420.210 DIICOT), cu o structură de personal de circa 65% - procurori, poliție judiciară, grefieri – față de structura DIICOT – procurori și grefieri.

Analiză de risc, puncte câștigate, vulnerabilități

Având în vedere revenirea fenomenului infracțional organizat în ultimii ani pe fondul crizei economice, sociale și de sistem, consider că este necesară replierea instituțiilor statului pentru combaterea acestui fenomen, statul având obligația să își adecveze legislația în mod continuu la faptele penale noi, neincriminate, oferind în acest scop și organelor de anchetă instrumente adecvate.

O analiză atentă a evoluției fenomenului infracțional de competența Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, cu referire la categoriile de infracțiuni, tipologia grupărilor care sunt cunoscute la nivel central sau, după caz, teritorial (dar suficient de puternice sau de notorii pentru a afecta populația din mai multe zone geografice) și monitorizate în prezent, tipurile de relații dezvoltate de grupările respective, modalitățile de penetrare ale grupărilor în diverse structuri (poliție, administrație, justiție, etc.), modalitățile de penetrare a

grupării și modalități de obținere a informațiilor printr-o strânsă legătură cu serviciile specializate ale statului .

Observăm, deci, că se impune:

- stabilirea unei ierarhii de risc care să aibă la bază elementele specifice care diferențiază zonele de competență din țară, cum ar fi, de exemplu, imediata vecinătate cu Republica Moldova și Ucraina (Serviciile Teritoriale Iași, Galați, Constanța, Cluj), Republica Serbia (Serviciile Teritoriale Timiș, Dolj), precum și potențialul import masiv de criminalitate din spațiul ex-sovietic.

- creșterea eficienței și operativității în efectuarea urmăririi penale de către procuror, în concordanță cu prevederile legilor interne și convențiilor internaționale la care România este parte, cu respectarea dreptului la apărare, a garanțiilor procesuale ce decurg din principiul prezumției de nevinovăție;

- observarea atentă a evoluției fenomenului infracțional, atât pe raza de competență a Structurii Centrale, cât și a Serviciilor Teritoriale, cu referire la categorii de infracțiuni, tipul grupărilor cunoscute și, eventual, monitorizate, felul relațiilor dezvoltate de acestea și modurile de obținere a informațiilor (inclusiv prin infiltrare în structuri din administrație) acestea trebuind să se constituie în adevărate studii criminologice, analizate și integrate în cadrul Centrului de Aplicații Operaționale, recent înființat în cadrul Structurii Centrale a DIICOT.

Centralizate ulterior, pe fondul unei mai bune colaborări cu celelalte autorități ale statului, aceste studii ar putea deveni interfața modernizării, pe de o parte, a cadrului legislativ de specific, iar pe de altă parte, a infrastructurii la nivel social. Obiectivele pe care pe care orice procuror-șef din cadrul structurii trebuie să le aibă în vedere trebuie fundamentate pe dispozițiile art. 4 alin. 3 din Legea nr. 508/2004, care dispune înființarea, în cadrul DIICOT, a Centrului de Aplicații Operaționale, care ar trebui să se ocupe cu studierea cauzelor care generează și a condițiilor care favorizează săvârșirea infracțiunilor de gen.

Puncte câștigate în activitatea DIICOT

În activitatea structurii, analizând din interior ceea ce s-a câștigat în anii anteriori și care au rămas în acest fel, analizând deopotrivă ceea ce trebuie îmbunătățit, dar și ceea ce se poate exploata, am constatat că există caracteristici pozitive:

a. resursa umană, în cea mai mare parte experimentată și competitivă, care a reușit să mențină, în toți acești ani, un standard de activitate ridicat, trecând inclusiv peste provocările negative ale ultimului an;

b. capacitatea rapidă de interacționare cu procurorul Eurojust (provenit din cadrul DIICOT) prin intermediul Serviciului de cooperare internațională, remarcat printr-o bună relaționare transfrontalieră;

c. existența unui sistem informatizat de gestionare a dosarelor în sistem electronic;

d. existența, în cadrul unor servicii, a unor procurori tineri, animați de motivația individuală de autoperfecționare;

e. dotarea compartimentelor și birourilor cu echipamente IT;

f. posibilitatea alcătuirii unor echipe mixte procuror-polițist-ofițer de informații ce pot investiga în timp real infracțiuni de gravitate sporită într-o unitate mai mică de timp;

g. dezvoltarea echipelor de cooperare internațională, în special cu Republica Moldova, aspect ce determină soluționarea mult mai rapidă și cu un probatoriu mult mai elaborat al cauzelor care altădată nu reușeau să fie soluționate în întregime;

h. specializarea și perfecționarea procurorilor pe tipuri de infracțiuni, fapt ce determină o abordare profesionistă a cauzelor avute în lucru;

i. crearea, pe lângă specialiștii existenți în cadrul Structurii Centrale, a unui corp de specialiști proveniți din structurile ANAF pentru structurile teritoriale, corp care ajută în mod efectiv la mărirea gradului de înțelegere a modului de săvârșire

a infracțiunilor economico-financiare și a calculării cu celeritate a prejudiciului produs prin aceste infracțiuni;

j. achiziționarea unui sediu propice desfășurării activității structurii centrale a DIICOT și a Serviciului Teritorial București, nemaexistând probleme de spațiu pentru procurori și ceilalți angajați ai structurii;

Puncte nesatisfăcătoare în activitatea DIICOT

Analiza efectuată pe aceiași regiștri care au relevat punctele câștigate în activitatea DIICOT au relevat și puncte nedezvoltate sau pierdute în activitatea din ultimii ani, motivația părănd a se sprijini tocmai pe un management nesatisfăcător.

Astfel:

a. existența unui stoc mare de dosare nesoluționate, în special în Structura Centrală, fapt ce a determinat un control al Inspecției Judiciare pe această chestiune;

b. conflictele de competență între DIICOT și parchetele regulate (în special Parchetul de pe lângă Tribunalul Mun. București) pe infracțiuni, în special economice, care sunt de competența DIICOT, conflicte ce ar trebui, în lipsa arbitrajului Procurorului General al Parchetului de pe lângă ICCJ, să fie deduse Inspecției Judiciare;

c. lipsa de specializare a procurorilor pe dosarele de macrocriminalitate economico-financiară și spălare de bani, în special a celor din cadrul unor birouri teritoriale și lipsa de interes în seminarizarea acestora;

d. număr scăzut de procurori pentru serviciul judiciar din cadrul Structurii Centrale, cu precizarea că există premise de îmbunătățire a acestei situații;

e. inexistența unei poliții judiciare efective a DIICOT, care ar determina scoaterea ofițerilor de sub dubla comandă;

f. salarizarea slabă a polițiștilor de poliție judiciară din cadrul DGCCO și a brigăzilor teritoriale, fapt care determină plecarea acestora în alte structuri, în special a celor de înormății, unde beneficiază de sporuri;

g. organizarea precară a Centrului de Aplicații Operaționale efectuată în anul 2014, centrul fiind departe de cerințele structurii și de ceea ce s-a dorit de la acesta la înființarea structurii;

h. lipsa unei fundamentări în stabilirea volumului optim de activitate pe procurori și a timpilor de lucru în soluționarea cauzelor, așa cum s-a realizat pentru instanțe;

i. ținerea evidenței duble, atât în format scris, cât și în format electronic, ceea ce duce la dublarea timpilor de muncă;

j. în unele servicii sau birouri teritoriale spațiul de lucru este insuficient și impropriu asigurării condițiilor optime de desfășurare a activității;

k. lipsa unor criterii obiective în evaluarea performanțelor profesionale individuale a procurorilor și a personalului auxiliar de specialitate, care să stea la baza sistemului motivațional;

l. o imagine publică nefavorabilă a DIICOT în ultimele 6 luni, în special a Structurii Centrale;

m. excesul de competență pe o serie de infracțiuni care încarcă nejustificat rolul procurorului DIICOT, cum ar fi unele dintre infracțiunile informatice și unele dintre infracțiunile economice;

n. dotarea precară a unităților de poliție, în special în serviciile de criminalitate IT, cu mult sub dotările dobândite, de exemplu, de Direcția Națională Anticorupție.

Oportunități

Analizând atât punctele tari, cât și cele slabe surprinse în cadrul analizei de mai sus, trebuie încercată și prezentarea unor oportunități care pot folosi celor angrenați în activitățile structurii și pot dezvolta Direcția în perioada următoare:

- a. modificările legislative - în special noile coduri - care au permis consolidarea independenței procurorului și rolul acestuia în faza de urmărire penală;
- b. oportunități de promovare a procurorilor eficienți și cu spirit de inițiativă;
- c. cooptarea și formarea, în măsura locurilor eliberate, a unor procurori tineri, cu nivelul ridicat de pregătire profesională, valoare etică și capacitate și disponibilitate de a lucra în echipă;
- d. acordarea unei atenții deosebite deontologiei profesionale și integrității profesionale;
- e. inițierea unor parteneriate de lucru privind organizarea de sesiuni de pregătire managerială, de dezvoltare a abilităților de comunicare;
- f. nu în ultimul rând, formularea unor propuneri de lege ferendă în sprijinul modificării competenței materiale a DIICOT pentru a decongestiona în special procurorii desemnați să soluționeze cauze ce au ca obiect infracțiuni informatice și unele dintre infracțiunile economice;

Amenințări

- a. scurgerile de informații judiciare și operative;
- b. influențarea deciziilor procurorilor de către persoane cu putere economică și financiară;

- c. interesul unor persoane din lumea interlopă locală de a recruta polițiști, procurori și judecători;
- d. creșterea gradului de specializare a infractorilor în domeniul criminalității organizate, a infracțiunilor de corupție și a celor de violență maximă;
- e. lipsa de protecție fizică a procurorilor;
- f. posibilitatea redusă de participare a personalului la seminarii de formare profesională datorată numărului insuficient de procurori și grefieri în raport cu volumul de activitate extrem de ridicat;
- g. sistem defectuos de selecție a judecătorilor și procurorilor la programele centralizate de perfecționare profesională din cadrul I.N.M.;
- h. campanii de presă care au indus o presiune psihologică asupra procurorilor, chiar dacă nu sunt implicați în rezolvarea dosarelor mediatizate, mai ales în cadrul unor dosare în care sunt implicați politicieni și oameni de afaceri;
- i. schimbările legislative dese și consistente, care nu permit asimilarea legislației de specialitate și punerea ei corectă în practică, având drept consecință erori în activitatea judiciară.

Capitolul 3. Activitatea presupusă de funcția de procuror-șef

A. Reglementare

Conform *Titlului III din Regulamentul de Organizare și funcționare a Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism*, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism este condusă de un procuror șef, asimilat prim-adjunctului procurorului general al

Parchetului de pe lângă Inalta Curte de Casație și Justiție, ajutat de un procuror-șef adjunct, asimilat adjunctului procurorului general al Parchetului de pe lângă Inalta Curte de Casație și Justiție.

Conform Capitolului I din același titlu, atribuțiile procurorului-șef al DIICOT sunt:

a) organizează, conduce, controlează și răspunde de activitatea tuturor categoriilor de personal din cadrul direcției, luând sau, după caz, propunând conducerii Parchetului de pe lângă Inalta Curte de Casație și Justiție măsurile care se impun;

b) repartizează, după criterii obiective și potrivit specializării, procurorilor din subordine spre soluționare dosarele penale, plângerile și celelalte lucrări înregistrate în cadrul structurii centrale, potrivit legii;

c) dispune preluarea, în condițiile legii, pentru efectuarea urmăririi penale, a cauzelor de competența serviciilor și birourilor teritoriale ale Direcției;

d) analizează anual activitatea în domeniu a procurorilor din cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și întocmește un raport pe care îl prezintă procurorului general al Parchetului de pe lângă Inalta Curte de Casație și Justiție, în vederea luării măsurilor care se impun pentru îmbunătățirea activității;

e) analizează legalitatea soluțiilor procurorului de netrimitere în judecată, în cauzele cu învinuiți sau inculpați arestați preventiv, și ia măsuri pentru înlăturarea deficiențelor și eficientizarea activității;

f) organizează în cadrul structurii centrale, prin ordin, servicii, birouri și compartimente conduse de procurori șefi, în circumscripția teritorială a parchetelor de pe lângă curțile de apel înființează, prin ordin, servicii teritoriale conduse de procurori șefi și poate înființa sau desființa birouri teritoriale, în circumscripția teritorială a parchetelor de pe lângă tribunale;

g) stabilește numărul specialiștilor, personalului auxiliar de specialitate și al personalului economic și administrativ, încadrat în serviciile, birourile și compartimentele înființate la nivelul structurii centrale ori în serviciile și birourile teritoriale, în funcție de volumul și complexitatea activității, în limita numărului total de posturi;

h) numește prin ordin, cu avizul miniștrilor de resort, specialiști cu înaltă calificare în domeniul prelucrării și valorificării informațiilor, în domeniul economic, financiar, bancar, vamal, informatic și în alte domenii, pentru clarificarea unor aspecte tehnice sau de specialitate în activitatea de urmărire penală;

i) recomandă procurorului general al Parchetului de pe lângă Inalta Curte de Casație și Justiție delegarea procurorilor la Direcția de Investigare a Infrafracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism;

j) încadrează personalul auxiliar de specialitate și personalul economic și administrativ din cadrul Direcției de Investigare a Infrafracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism;

k) stabilește prin ordin structura și atribuțiile Centrului de aplicații operaționale al procurorilor, organizează, coordonează și răspunde de activitatea acestuia;

l) acordă salarii de merit și alte sporuri la salariu pentru procurori, specialiști, personalul auxiliar de specialitate, economic și administrativ;

m) conduce activitatea compartimentului de specialiști din cadrul Direcției de Investigare a Infrafracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism;

n) ia măsuri pentru respectarea programului de activitate de către întreg personalul Direcției de Investigare a Infrafracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, pentru îndeplinirea la timp și în condiții de calitate a lucrărilor și pentru stabilirea unor raporturi de serviciu care să asigure realizarea corespunzătoare a atribuțiilor;

o) îndeplinește orice alte atribuții stabilite de lege sau dispuse de conducerea Parchetului de pe lângă Inalta Curte de Casație și Justiție.

În activitatea sa, procurorul-șef este ajutat de doi consilieri. În exercitarea atribuțiilor care îi revin, procurorul-șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism emite ordine cu caracter intern și este ordonator secundar de credite.

După cum se observă, procurorul-șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism are foarte multe atribuții pe care legea și regulamentul le încredințează unui manager.

Cu atât mai mult sarcina procurorului-șef va fi mai dificil de dus la capăt fără o echipă formată în special din procurorul-șef adjunct (sau o echipă de doi adjuncți, în condițiile unei modificări a legii) și cei doi consilieri, proiectul de management neimplicând activități solitare și nici discreționare din partea managerului.

În acest sens, procurorul-șef al DIICOT este obligat să-și aroge și alte atribuții la care funcția îl obligă:

- a. soluționarea cauzelor într-un termen considerat rezonabil, asigurând, astfel, respectarea drepturilor cetățenilor la un proces echitabil, în accepțiunea Convenției Europene a Drepturilor Omului;
- b. îmbunătățirea calității actului de justiție;
- c. repartizarea dosarelor către procurori, spre soluționare, pe baza unei proceduri obiective și transparente;
- d. fluidizarea circuitului dosarelor și al tehoredactării acestora;
- e. utilizarea eficientă a resurselor disponibile, printr-un control real/audit impus managerului unității.

B. Activitatea managerială

Activitatea managerială a procurorului-șef este una complexă și presupune, fundamental, activități de conducere și organizare. Plecând, principial, de la legalitate, imparțialitate și ierarhie (acestea guvernând activitatea Ministerului Public), trebuie arătat că activitatea de manageriat în Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism se bazează mai puțin pe subordonare și mai mult pe reprezentare. Aceasta, în principal, se datorează faptului că procurorii-șefi ai serviciilor și birourilor din Structura Centrală și structurile teritoriale întreprind activități operative aproximativ în aceeași măsură ca și procurorii numiți în funcții de execuție.

Prioritățile viitoarei echipe de conducere a Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism trebuie să aibă ca punct de plecare evaluarea în termeni reali a situației actuale. În acest mod, pot fi determinate domeniile în care este necesară continuarea direcțiilor de dezvoltare anterioară și pot fi determinate oportunitățile care pot fi exploatate în viitor, dar și eventualele vulnerabilități sau amenințări care trebuie avute în vedere de viitorul procuror-șef al Direcției.

Diagnoza organizațională trebuie să aibă în vedere:

- locul actual în care se găsește Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, după ce în anul 2014 mai mulți membri ai conducerii DIICOT au făcut obiectul unor verificări penale pe componentă anticorupție, printre aceștia fiind procurorul-șef al DIICOT și un șef al unei structuri teritoriale;

- componentele și competențele Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și atribuțiile procurorului șef, așa

cum sunt prevăzute în legea nr. 508/2004 privind Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism;

- prioritățile de politică penală ale statului român;

- angajamentele specifice asumate prin Tratatul de Aderare a României la UE și recomandările formulate în Rapoartele Comisiei Europene privind progresele realizate în cadrul mecanismului de cooperare și verificare, având în vedere că Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism este parte din acest mecanism.

Plecând de la aceste repere pot fi stabilite cele mai importante strategii de dezvoltare din perspectiva priorităților în activitate și a managementului, atât în ceea ce privește resursele umane, cât și a celui financiar.

C. Obiective în legătură cu mandatul

Stabilirea și îndeplinirea obiectivelor Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate și Terorism au în vedere tocmai deficiențele enumerate anterior, urmărindu-se remedierea lor. Este cert faptul că toate aceste probleme necesită o perioadă pentru a verifica maniera în care implementarea soluțiilor gândite de manager este fezabilă. De asemenea, trebuie plecat de la aspectele pozitive, care trebuie dezvoltate în urma analizei care se face la începutul mandatului. În acest sens, trebuie verificată analiza prezentată în capitolul anterior (ca un studiu SWOT), unde sunt reliefate toate deficiențele, dar și aspectele pozitive ale structurii.

Astfel, activitatea Direcției trebuie analizată pe trei coordonate:

- activități urgente care să aducă premisa creării unui fundament pe care să se construiască toate celelalte instituții care nu funcționează sau funcționează deficitar;

- activități (instituții) care funcționează și care trebuie menținute în aceleași limite;
- activități (instituții) care, deși există, prezintă disfuncționalități.

Referitor la activitățile urgente menționate la primul punct, trebuie să fie avute în vedere activitățile de conducere, control și îndrumare, astfel încât managementul procurorului șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism să fie unul de tip participativ care să urmărească:

a. readucerea încrederii în cadrul colectivelor, în special în cel al Structurii Centrale, grav afectate, în special psihologic, după evenimentele din ultimul trimestru al anului 2014, ceea ce a dus la un blocaj ce a cauzat și o diminuare a dorinței de performanță a procurorilor;

b. ca urmare, să se reîncerce responsabilizarea fiecărui procuror în ceea ce privește actele și activitățile desfășurate ;

c. readucerea spiritului de echipă caracteristic structurii ;

d. verificarea individuală, de către echipa nou-formată, a fiecărui procuror, și crearea unui „moment 0” în ceea ce privește activitatea acestora;

e. crearea unui proiect serios și convingător, pe termen mediu, de cooptare în cadrul structurii a polițiștilor de poliție judiciară, proiect în care trebuie antrenat Ministerul Justiției, prin specialiștii săi;

f. implementarea de către procurorul-șef al DIICOT a principiilor specializării procurorilor și continuității în desfășurarea activității. Este demonstrat faptul că acolo unde există continuitate, există supra-specializare și creativitate.

În afara acestor obiective, trebuie avute în vedere și acelea caracteristice pe termen scurt, referitoare la activitatea curentă a procurorului-șef și a echipei sale:

- repartizarea judicioasă a lucrărilor și activităților pe fiecare procuror ;

- discutarea cu procurorii a obiectivele propuse, astfel încât fiecare membru să fie conștient de rolul său și responsabilitățile ce îi revin pentru bunul mers al echipei ;

- exemplul personal trebuie să se manifeste prin participarea efectivă la unele activități de execuție în cauzele complexe și prin disponibilitate la discuții ;

- cunoașterea, în măsura posibilităților, a cauzelor importante aflate în lucru, a volumului de muncă a fiecărui procuror ;

- controlul ierarhic și operativ, exercitat de echipa de conducere, trebuie să fie de natură să contribuie la realizarea unei operativități sporite, la rezolvarea problemelor care se pot ivi în activitatea de anchetă ;

- planificarea actelor și activităților trebuie să fie realistă, practică, de natură să asigure o sporire a operativității și a calității actului de justiție , iar nu una formală;

- strânsa legătură cu procurorii care își desfășoară activitatea în cadrul serviciului judiciar pentru a se cunoaște în orice moment stadiul cercetării judecătorești și eventualele disfuncționalități sau riscuri apărute în cauzele deferite instanței ;

- discuțiile trebuie să aibă loc cu fiecare procuror, iar ședințele de lucru operative trebuie să aibă un caracter informal, să stabilească direcții de activitate și priorități .

În afara celor arătate mai sus, activitatea de conducere trebuie să se bazeze pe implicarea directă în rezolvarea de cauze și pe exemplul personal. În ceea ce privește controlul operativ curent, acesta trebuie să fie elastic și operativ, putând fi completat, la rigoare, cu discuții cu fiecare procuror în parte sau în ședințele de lucru operative.

D. Cooperarea interinstituțională trebuie să fie o preocupare constantă sub trei aspecte principale. În primul rând, trebuie menținută și extinsă colaborarea cu Serviciul Român de Informații, care trebuie să se exprime ca partener consolidat prin echipe inter-operative, în vederea unei desfășurări calitative a activității DIICOT.

În al doilea rând, trebuie avută în vedere colaborarea cu celelalte parchete de pe lângă instanțele judecătorești, în special cu Direcția Națională Anticorupție, cu care principial se împarte competența.

În al treilea rând, trebuie păstrată la aceiași parametri cooperarea cu toate instituțiile specializate în aplicarea legii și investigarea infracțiunilor, în special cu O.N.P.C.S.B., A.N.A.F., diverse structuri de poliție, în special poliția delegată, Curtea de Conturi, precum și alte structuri cu atribuții de control.

E. Îmbunătățirea activității de grefă este un alt obiectiv care trebuie avut în vedere, deși acesta este un compartiment repartizat procurorului-șef adjunct. Consider, totuși, că angajarea unuia sau mai multor grefieri-arhivari cu atestat provenit de la Arhivele Statului ar ușura activitatea și a scurta timpii de arhivare, dar ar și facilita, la momentul convenit, predarea mai ușoară a arhivelor DIICOT către Arhivele Statului. De asemenea, pentru îmbunătățirea în termeni reali a activității grefei, ar putea fi necesare următoarele măsuri:

- repartizarea echilibrată către grefierii dactilografi a lucrărilor ce urmează a fi tehnoredactate;
- prelucrarea nomenclatorului cu grefierii care exercită efectiv lucrările de grefă;
- asigurarea perfecționării personalului auxiliar de specialitate la cursurile de pregătire continuă organizate de S.N.G.;
- stimularea personalului în vederea perfecționării prin acordarea salariului de merit angajaților care s-au evidențiat în mod deosebit;

- motivarea grefierilor in vederea îndeplinirii lucrărilor in timpul programului de lucru si in termen rezonabile.

F. Intensificarea măsurilor de control operativ asupra structurilor din subordine. Pornind de la cele două controale de fond dispuse la începutul anului la structura centrală a direcției, respectiv la Serviciul Teritorial Suceava, și având în vedere observațiile și recomandările formulate de către Inspekția Judiciară, trebuie avute în vedere dispunerea unor verificări în acest sens, prin procurori anume desemnați, în baza art. 65 alin. (4) din Legea nr. 304/ 2004, atât la secțiile și serviciile din structura centrală, cât și la serviciile teritoriale, pentru a vedea modul și măsura în care aceste recomandări au fost asimilate și aplicate de către personalul direcției.

Având în vedere necesitatea perfecționării continue a procurorilor, în conformitate cu prevederile Legii 303/2004, aceștia vor fi încurajați să participe la un număr cât mai mare de seminarii cu teme de profil.

Capitolul 4. Concluzii

Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate și Terorism este o structură a Ministerului Public, parte importantă a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, specificul său fiind dat de competența pe infracțiuni numite de lege "grave" și sancționate ca atare. Conducătorilor acestei structuri le revine sarcina de a implementa la nivelul tuturor serviciilor și birourilor planul de management pe termen lung (trei ani), conceput să îmbunătățească întreaga activitate a personalului angajat în sistem.

Pentru îndeplinirea sarcinilor importante ce revin Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate și Terorism în actualul context legislativ, reprezentat de noile coduri, Legea nr.303/2004, republicată, privind statutul judecătorilor și

procurorilor și Legea nr.304/2004, republicată, privind organizarea judiciară și din Strategia de reformă a sistemului judiciar, se impun câteva măsuri pentru îmbunătățirea activității manageriale a structurii.

Trebuie înțeles că actul de conducere nu se poate realiza corespunzător decât împreună cu echipa de conducere, (adjuncți, consilieri), cu un colegiu de conducere puternic, cu personalitate, care, potrivit legii (art. 96 din Legea nr.304/2004, republicată) avizează problemele generale de conducere ale parchetelor. Unul dintre obiectivele pentru următoarea perioadă trebuie să fie constituirea de unificare a practicii la nivelul întregii direcții. Pentru aceasta, va trebui ca prin conducerea serviciilor structurii, atât din interiorul Structurii Centrale, cât și din teritoriu, să se identifice și să se combată cu argumente juridice diferențele de raționament care complică inutil sistemul judiciar românesc, aruncând o lumină nefavorabilă asupra instanțelor și parchetelor atunci când, pentru fapte identice, legea se interpretează diferit.

Lucrul în echipă pe aceste probleme planificate va trebui fundamentat pe comunicare. Aceasta pentru că poate cea mai importantă capacitate a unui magistrat ar trebui să fie capacitatea de comunicare. Profesiunea juridică modernă se bazează pe o bună informare și capacitatea de a transmite mesaje. Dacă magistratul nu poate obține informații corecte prin comunicare sau dacă nu își poate transmite mesajul, toată activitatea de cercetare juridică este sortită eșecului.

Un bun conducător trebuie să cunoască principiile de bază ale comunicării, să evite erorile de comunicare și să își dezvolte aptitudinile interactive.

Procurorul-șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate și Terorism va trebui să convingă întreg personalul din subordine să coopereze la ducerea la îndeplinire a proiectului managerial, care este opozabil fiecăruia; această cooperare trebuie să presupună respect și înțelegere reciprocă, astfel încât întreaga activitate desfășurată să arate profesionalism și bună-credință pentru realizarea scopurilor stabilite.

Bibliografie:

Mona-Maria Pivniceru, Cătălin Luca (coordonatori), *Elemente de management judiciar*, Editura Hamangiu, Iași, 2007

Stewart R. Clegg, Gill Palmer, *The Politics of management knowledge*, Sage Publications, London, 1996.

Institutul Național al Magistraturii, *Curs de management judiciar accesat de pe pagina de web <http://www.inm-lex.ro/index.php?MenuID=47&DetailID=123> la data de 07 aprilie 2015.*

ABA CEELI, *Criterii de evaluare pentru judecători, propuneri cu caracter general pentru discuții*, 21 aprilie 2004, accesat de pe pagina de web a Institutului Național al Magistraturii <http://www.inm-lex.ro/index.php?MenuID=47&DetailID=123> la 07 aprilie 2015.